

UJVIDÉKI HÍRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 24 korona
 Negyedévre 6
 Egy hónapra 2
 Egyes szám ára mindenütt 8 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő:
MAYOR JÓZSEF.Felfelős szerkesztő:
DR. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 7.
Megjelenik
hétfé kivételével mindennap.
Telefonszámok: Szerkesztőség 400.
Kiadóhivatal 180. — Nyomda 122.

60.000 fogoly, 500 ágyu.

— Osztrák-magyar vezérkarl jelentés. —

Budapest, október 27.

(Hivatalos.) OLASZ HARCÉTER: **Ofelsége a császár és király személyes fővezérlete alatt az olasz hadsereg főreje ellen intézett támadást hatalmas eredmény kíséretében dicsőséges harcra vezetett Isonzói csapataink és a győzhetetlen támadó szellemmel előrenyomuló német haderők nagy sikert vívtak ki. A szövetségesek fegyverbarátsága, mely számtalan harcmezőn forrt össze és amelyet legjobbjaink vére paszált meg, újból páratlan módon állta ki a próbát. A Felső-Isonzónál alpesi csapataink régóta bevált gyakorlatok, császárvédások, stajár és tiróli lövések a Rombon és a Canin-Szann sikli vígékeln és a Monte Stoilon szűvs kifarjással és összetett erővel legyőzték a terep nehézségeit és az ellenesség ellentámassal Karfrelői delyugatra porosz szilézai csapatok rohammal elfoglalták a magas Monte Matajus Matajurt. Itt mint Tolmencitől nyugatra mindenütt olasz földön folyik a harc a balnisszal fan-sikon az olaszok lépésről-lépésre védekeznek. Heves harcokban hatalmasra kerítettük a Vhr-lóli délre fekvő ellenséges állásokat. A hátszázötvenes magaslatról Vodcicónál, amelyért nemrég oly heves harc folyt és a Monte Santiót, melynek elfoglalását az olaszok a 11-ik Isonzó csata győzelmi díjaként Unnepettek, Ausztria és Magyarország minden vidékének fial vetékedtek: a harc kedvében. Canalenál és előli keletre csupán a osztrák-magyar hadosztályoknál 10.000 foglyot és 200 ágyut szállítottunk be. Görztől északra az Isonzónál állunk, a Falti Hrib szakaszon a 17-ik magyar hadosztály, mely már több mint két év óta győztesen állt ott az alsó Isonzónál megtelepedészerű rohammal elfoglalta az ellenség első vonalát és 3500 foglyot ejtett és így a foglyok száma 60.000-ra, a szákmányolt ágyuk száma pedig 500-ra emelkedett. Eddig 26 ellenséges repülőgépet lőttünk le.**

KELETI HARCÉTER és ALBÁNIA: Válozatlan.

a vezérkarl ténöke.

Tisza mint humorista.

Ök beszélnek lelkiismereti szabadságról.

Budapest, okt. 27.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A munkapárt ma este Khuen elnökével értekezletet tartott, amelyen Tisza hosszabb beszédében foglalkozott a tegnapi és mai eseményekkel és kijelentette, hogy ellenkezik a magyar lojalitással a dolgot abban a szímben feltüntetni, mintha öfelségével szemben történt tiszlelenség megvédéséről lenne szó. A teátrális felolvasás miatt, — amit a bácsimgyei főispán rendszerit, — köleltsége volt ebben a kérdésben határozottan fellépni, hogy az országban tudják mindenütt az elvált tisztviselők, miszerint csak azt, mert nem bocsátják csakárba lelkiismeretüket, nem engedik őket öldözni, hanem a munkapárt a legmesszebbmenő támogatásban részesíti őket. Eb-

ből a szempontból fakadt neki és a többségnek tegnapi egész szereplése. Utal arra, ami bizonyos értekezleteken és a sajtó egyrésztében kifejezésre jutott, de a munkapárt egy jótányit sem enged álláspontjából. A kormányval szemben való további állásfoglalást csak akkor tűzik ki célul, ha azt a kérdékek megkívánja. — A munkapárt mindenben helyeselte Tisza fejtegetéseit.

Német esti jelentés.

Berlin, okt. 27.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Wolff-ügynökség jelent: Fiandriában heves tüzelvényesség, a Houthouister erdő délnyugati részén helyenként gyolagsági harcok. Keleten nem volt nagyobb harci tevékenység. Az olasz fronton ma is szépen haladtunk előre, a foglyok száma néhány ezerrel ismét nőtt. A szákmányolt ágyuk száma több mint 500.

A Ház mai ülése

Budapest, okt. 27.

(Az Ujvidéki Hírlap tudósítójától.)

A képviselőház mai ülése nyugodtan folyt le. Az ülés elején Wekerle bemutatta a hadsergőfőparancsnokság táviratát a diadalmas olasz ofenzíváról, óriási taps és ováció közepette. A lelkesedés csillapultával Szász Károly elnök javasolta, hogy a képviselőház öfelségének, mint a legfőbb hadumak há alattvalói hódolatát és a győzelem feletti bártlátalan örömet fejezze ki. A ház a javaslatot elfogadta. Ezután áttértek a napirendre.

A tisztviselők segélyének tárgyalásánál felszóllalt Almássy László, Springer Ferenc, Lengyel Zoltán, Bartos János, Andrassy Gyula, Benedek János, Fényes László és Polónyi Géza. Valamennyien a tisztviselők érdekeit istáptolták.

Lengyel Zoltán beszéde alatt a kormányt támogató pártok kivonultak az ülésteremből. Eitner Zsigmond odakiabálta Lengyelnek: Ez nem részszállítás, ne beszéljen! (Nagy zaj a munkapárton.)

Ezután Wekerle miniszterelnök szólt fel és reflektált a vita folyamán elhangzott beszédekre. Kijelentette, hogy a kormány elme egy a legmesszebbmenő határig a tisztviselők érdekeiért, de ezzel sem elégszik meg, hanem a természetbeni ellátásra is a legnagyobb mértékben módot akar nyújtani. A tisztviselők bizanak a kormányban és vegyék tekintetbe az állam jelenlegi pénzügyi helyzetét, a végleges fizeteszervezésnél ha a viszonyok kedvezően alakulnak a tisztviselők minden igényét ki fogják élegíteni.

A Ház ezután állatlanosságban és részleteiben elfogadta a törvényjavaslatot. Következett a napirend megállapítása. Az elnök azt ajánlotta, hogy a hétfői ülésen csak a ma elfogadott törvényjavaslatot tárgyalják harmadik olvasásában. Polónyi Géza ezzel szemben javasolja, hogy a tegnapi incidensből kifolyólag tüzékek ki napirendre a belügyminiszter választásáért Tisza sürgős interpellációjára.

Tisza István gróf kijelenti, hogy nem tartja alkalmasnak ilyen viták folytatását. Tegnapi csak azt akarták dokumentálni, hogy nem tárik a politikai atrocitásokat, de a jelen idők nem alkalmasak arra, hogy belpolitikai zavarokat hirtessenek szét a Házba. (Nagy derultség a baloldalon.)

A Ház ezután az elnök javas-

latát fogadta el Polónyiéval szemben. Végül kisorsolták a zsűrit Öváry Ferenc öszszerfételenségi ügyében. A zsűri ülés után rögtön tanácskozott és úgy döntött 12 szavazattal 10 ellenében, hogy ebben az esetben nem forog fen öszszerfételenségg.

Egy földadat van: a választójog.

Wekerle miskolci képviselőjeitől.

Budapest, okt. 27.

(Az Ujvidéki Hírlap tudósítójától.)

A kormányt támogató pártok ma délelőtt fél 12-kor a néppárt helyiségében közös pártértekezletet tartottak, amelyen felszóllalt Károlyi Mihály gróf, Andrassy Gyula gróf, Polónyi Géza és Vázsonyi Vilmos. Hevesen támadták Tiszát és a munkapártot. Wekerle Sándor miniszterelnök kijelentette, hogy a tegnapi merénylet tisztázta a helyzetet, ennek a kormánynak egy irányvonalra van és ez a választójog, ha ez nem sikerül, akkor kell a kormányt a nemzetre apellálnia. A kormány nem fog lemondani, szolidárisan áll és semmi paktumra többé nem kapható.

Ezután Moirán János üdvözölte elhatározásáért a kormányt és Ugron belügyminisztert. A paktum megszüntetésével a pártok permanens vitarendező bizottságot alakítanak és ebből az elhatározásból kifolyólag fölléptetik Miskolcon Wekerle Sándor miniszterelnököt képviselőjelöltnek. Az értekezlet után minisztertanács volt, amelyen Ugron Gábor belügyminiszter a tegnapi események miatt följajánlotta lemondását. A minisztertanács egyhangúlag azolidaritást vállalt Ugronnal. Az incidens alkalmából a lemondást nem fogadja el, mert a kormány ugys kisebbbségi kormány és egy feladata van: a választójog megteremtése. Ha ebben nem tud megegyezni a Házal, akkor el kell rendelni a választásokat.

Péteváron marad az örszégköhies.

Stockholm, okt. 27.

Péteváról jelentik: A honvédelmi bizottság a kövelekező határozatot hozta: Miután a kormány bejelentette, hogy Pétevárt a végsőkig védeni készül, a honvédelmi bizottság helyesnek tartja, hogy az alkotmányozó gyűlés Pétevárra köljék össze és felszóllja a kormányt, hogy az entránt kiáltványt bocsássa ki.

Az uvidéki pénzüntételek és a revizió

A pénzüntételek revizió jelentőségéről nyilatkozik az Uvidéki Hírlap budapesti munkatársa előtt a Pénzüntételek Központ revizori osztályának főnöke.

— Budapesti munkatársunktól. —
Budapest, okt. 27.

Magyarország jövő közgazdaságának alapjait most rakják le, most gyűlik össze az ország pénzüntételeiben az a tőke, amellyel a háború után megoldásra váró nagy feladatok és vállalkozások megoldhatók lesznek. Elsősorú fontosságú dolog tehát megállapítani azt, hogy jó helyen örzik és jó helyen gyűmölösztetik-e a hatalmas tőkéket, mert ettől a megállapítástól függ, hogy a háború után, az elkövetkező nagy közgazdasági rekonstrukció idején az összegyűlt tőke felhasználható lesz-e ama célokra, amelyekre ezeket a tőkéket felhasználni kell.

Ezt a megállapítást az országban mindenütt folyó pénzüntételek reviziók végzik el, alkalmasint rövidesen az uvidéki pénzüntételekben is sor kerül majd a reviziókra és így az uvidéki pénzüntételeknek érdekelte polgárságot — egy a részvényeseket, mint a betéveket — egyaránt érdekli a pénzüntételek revizió kérdése. E tekintetben felvilágosításokért ahhoz a szakemberhez fordultam, aki a magyarországi pénzüntételeknek a feladatokat és feladatokat reviziókat intézi: *Windsch* Hermann igazgató urat, a Pénzüntételek Központ revizori osztályának főnökét kerestem fel és ői kértem meg arra, fejtsse ki az *Uvidéki Hírlap* hasábjain a pénzüntételek revizió lényegét és annak jelentőségét.

Kérésre az igazgató ur a következő nyilatkozatot tette előttem az *Uvidéki Hírlap* számára:

— Revizió alatt a pénzüntételeknek külső és az intézet vezetőségétől független szakemberek által történő megvizsgálását érjük. A vizsgálatok terjedelmét nálunk a Pénzüntételek Központ alapszabályának mellékletét képező és a Központ alapszabályáról szóló törvényhez becsatolt felülvizsgálási utasítás írja elő. A revizió kiterjed az intézetek könyvelésének, ügyvitelének, üzletvitelének, valamint az intézetek által közzétett zárásmegadásoknak szakértői felülvizsgálására. A revizió az alapszabályoknak idevonatkozó rendelkezéseivel korlátozódik, ezek azt mondják, hogy további intézkedés csak oly intézeteknél tartható felülvizsgálattal, amelyek azt önként kérik, vagy amelyek a Pénzüntételek Központtól hitelt, vagy egyéb segítséget vesznek igénybe.

— Ez az utóbbi eset a mai pénzüntételek idején a legritkábbak közé tartozik és arra való tekintettel, hogy az uvidéki pénzüntételek is pénzintézetekkel rendelkeznek, a Pénzüntételek Központ nem jutna ahhoz, hogy ezen a címen az uvidéki pénzüntételeknek reviziót tartson. Mint örvendetes tény szeghezjük le azonban — annak ellenére, hogy semmiféle kényszerítő ok nem forog fenn a pénzüntételek részéről, hogy reviziót kérjenek — azt, hogy az országban számtalan intézet, közéleti és élénk az önkéntes reviziókérés jogával, amivel megfelelő módon dokumentálni öhajják azt, hogy

26 olasz repülőgépet lőttünk le.

— Német hivatalos jelentés. —

Berlin, október 27.

NYUGATI HARCTÉR: Ruppelbein bajor trónörökös hadseregparija: Tegnap a franciák és angolok hatalmas erőket vetettek harcba, hogy eredményt érjenek el. A siker a miénk maradt, az ellenséges hadosztályok hasztalan véreztek el védelmi körletükben. Mielőtt az ellenség támadásra indult, a harc terület fokozott tüzérési tevékenység alatt állott. A ellenséges rohamcsapatok az előrehozódó fűzhullámok mögött törtek előre. Bixchootetől északra a franciák St.-Buktehölkg jutottak, Innen ellentámadásunk a tölcsérmezőre vette őket vissza. A Klerken, Pólkapelle országút és a ruters —ymeri vasutvonallal között ismételt rohamokkal az angóiok törtek előre, ide-oda hullámzó harcok után, melyek Paschandaletől nyugatra különösen ekkeseredettek voltak, az ellenségnek a kiindulási álláshoz közelfekvő néhány tölcsérvonalall kellett beérnie. A lőtámadástól elkülönítve, több angol hadosztály Becelaeretől egészen a Cheluvettől délre fekvő arcvonalunk ellen nyomult előre, eredeileg betörték a Paezelhők és gheluvetti parkba, azonban erőteljes ellentámadásunk csakhamar a régi vonalakon túl vette őket vissza. Részleges harcok az éjszakaiban nyultak. Az erős tüzelés csak átmenetileg gyengült. A biradalom minden részéből való csapatoknak dicsőséges részük van a csata ránk nézve kedvező kimenetelében.

A német trónörökös hadseregparija: Az Oise—Alsne-csatorna néhány szakaszán a tüzérési tűz nagyobb erőre fokozódott. Az ellenséges gyalogság esetlel több helyen hibába kísérelt meg, hogy a csatorna északi partján megvesse lábát. A Champagneban és a Maas mellett a tüzevényesség felderítő ütközetekkel kapcsolatban több ízben fokozódott.

A keleti harctéren és macedón arcvonalon a helyzet változatlan.

OLASZ HARCTÉR: Az Ó. és kir. Fejsége Károly ausztriai császár és Magyarország királyának személyes fővezérlete alatt az olasz hadsereg főereje ellen előkészített hadművelet a német csapatok összehasonlíthatatlan támadó erejének közreműködésével, kik vitéz fegyvertársakkal váltítva léptek harcba az Isonzónál, nagy siker reményével bíztak. A második olasz hadsereg vereséget szenvedett. A kedvező időjárás által elősegítve, német és osztrák magyar hadosztályok hegyen és völgyön keresztül feltartóztatatlanul nyomultak előre, miközben az ellenség szilvs ellenállását többször megtörték. A Stöl hegyhát éies ormatl a huszonkettedik császár lövészhadosztály elfoglalta. A Monte Matalur 1641 méter magas, hatalmasan megerősített csúcsa már 25-én délelőtt hat órakor, 23 órával Toimein melletti támadásunk megkezdése után, Scheber hadnagy kiváló tevékenysége folytán, aki a felsőlézfial 65-ik gyalogezred négy századával az erős olasz határmármaszponot rohammal elfoglalta, hatalmunkba került. Az összes csapatok harci és menetteljesítvényei, melyek a Juli Alpok előhegységein át az olasz síkság felé törnek, minden dicsőretet felülmúlnak. A foglyok száma hatvanezerre a zsákmányolt ágyúk száma 500-ra emelkedett. Az oiaszoktól elfoglalt állásokból még beláthatatlan hadianyag fog beszámílltatni. A két legutóbbi napon huszonhat ellenséges repülőgépet lőttünk le. Az olasz Isonzó-arcvonal egészén Wippachig megingott. A Karst-fensíkon az ellenség tartja magát.

Ludendorff, első főszállásmester.

rendben tudják a dolgokat, takar-galmi valójuk nincs és ők a maguk részéről is szivesen használják fel az alkalmat arra, hogy szakkérdésekről kívülről jövő és elfogulatlan szakemberekkel tárgyaljanak.

— A külföldön igen sok helyen a takarékpénztárak, sőt a nyilvános számadásra kötelezett egyéb vállalatok ellenőrzését a törvényhozás szabályozta és nálunk is ez az óhaj; ugy az érdekelte szakiesítületek, mint a saját részéről sokszor felemlítik. A mai helyzet voltaképpen átírdítás a kötelező revizió és a külső ellenőrzés teljes hiánya között. A Központ ugyanis nem hatósági szerv és nem a törvény által kirendelt ellenőrző fóruma a pénzüntételeknek, hanem az intézeteknek egy autonóm szerve.

— A revizió megnyugvást hoz az intézet tisztviselőinek, akik a rájuk bízott vagyont kerélik, ugyancsak megnyugvást hoz az intézetek vezetőségének is, akik a revizió folyamán elismerést nyerne helyes működésükért egy elfogulatlan és

megfelelő szakértelmű rendezőké fórumtól. Ez az elismerés azután természetesen az intézeteknél érdekelte nagyközönség szélesebb rétegeiben is megnyugvást okoz és a közönség bizalmát a megvizsgált intézetek iránt fokozza. Ennek következtében a revizió csakis kedvező hatással lehet, megnyugtat ott, ahol az intézeti könyvelés, az ügyvitel, az üzletvitel megnyugtatóra okot adnak, viszont ott, ahol az intézetek szervezeteiben, működésében aggályok merülnek fel, módot nyújt arra, hogy ezek csírójukban elfojtassanak és szélesebb körök az esetleges károsodástól megóvassanak.

Az igazgató urnak ezt az érdekes nyilatkozatát szükségesnek tartottuk leközölni már csak azért is, hogy az uvidéki közönség tájékozottabba legyen a revizió jelentőségéről akkor, ha majd jelenthetem az Uvidéki Hírlap szerkesztőségének, hogy valamelyik uvidéki pénzüntételek revizió lesz.

Paál Jób.

Nem működik az uvidéki Szerb Matica.

Hevernek a millós alapítványok.

A magyarországi szerbeknek tudvalevőleg nemcsak az egyházi autonómiájuk van a háború eleje óta félfegszerve, hanem az a háború közigazgatás, amely eleinte különösen bizony itt-ott túllött a célon, megbénította és még ma is megbénítja tarja a magyarországi szerbeknek legnagyobb kulturintézményét is — amelyre méltán lehetnek büszkék — az uvidéki Szerb Matica. Ez is egyik égető sebe a magyarországi szerbeknek, amelynek orvoslásáról okvetlenül gondoskodni kell, még pedig sürgősen. Az uvidéki szerb társadalom és közelet egyik kifütségése a következőkben nyilatkozik ott az Uvidéki Hírlap munkatársa előtt ebben a kérdésben:

— Az uvidéki Szerb Matica egyike a legrégebb magyarországi kulturintézményeknek, mert egyidős a Magyar Tudományos Akadémiával. 1825-ben, ugyanakkor, amikor egy ideális huszárkapitány, gróf Széchenyi István az ismeretes nemes gesztussal a magyar Akadémiát megalapította, Thököly Sebő, az akkori országgyűlésnek, a pozsonyi diétának egyik legkimagaslóbb alakja, megalapította a Szerb Maticát. Az alapításnak csak egy célja volt: a szerb nép kulturális fejlődésének elősegítése. Tudományos és szépirodalmi munkák kiadásával és a szerb ifjúság tudományos nevelésével foglalkozott a Matica mindmáig. Ecéből az akkori hazafias szerbesség vezetői nagy anyagi akciókat indítottak és alapítványokat létesítettek.

Az alapítványok iskolái, tudományos és irodalmi ösztöndíjak céljait szolgálják. A Szerb Matica eddig meg is felelt a milliókra menő alapítványok céljainak, hiszen ugyszólván a *Matica teremtette meg az egész szerb intelligens osztályt*. És pedig nemcsak idehaza, hanem Bosznia-Hercegovinában, Horvát-Szlavonországban, sőt Szerbiában és Montenegróban is. A Matica a neveltetés terén kiváló szerepet játszott, mert az ő ösztöndíjszámból kerültek ki az összes szerb írók, költők és tudósok.

A Matica összes elnökei ismeretesek voltak hazafias működésükről és ebben az irányban vették a Matica összes ügyeit, ezáltal a legnagyobb jövővel lettek a hazai szerbserbnek. E szememben működött a Matica egészen a legutóbbi időkig s ellene és irányzata ellen sohasem merült fel semmiféle kifogás. Az összes eddigi kormányok nemcsak, hogy nem akadályozták a Matica működését, hanem egyenesen elő is segítették és támogatták azt. A Magyar Tudományos Akadémia, az egyetemek és a Kisfaludy Társaság pedig éppen a legszerbabb ösztöndíjterest támogatják fenn a Maticával, minden ünnepélyen képviseltették magukat.

A háború kitörésekor a Szerb Matica is megszűntette működését éppen úgy, mint ezáltalán más szerb nemzetiügyi intézmény. Akkoriban a Matica működése ellen mondvánálhi kifogások merültek fel, rövidesen azonban ez a dolog is teljesen tisztázódott. A Matica ugyanis egy napjárt adott ki, amely-

ben bizonyos körök nagyszabó propagandisztikus teendők látak. A folyóiratot vizsgálat kétségjelendő megállapította, hogy a Matica előhőkésége és naplár kiadásában semmi része nem volt, hanem az csak egyes tisztviselők visszaélése.

A Matica ma sem működik. Pedig ez kultúr szempontból rendkívül nagy kár, mert az összes alapok és alapítványok a Matica kezelése alatt állanak. Ezáltal a szegényorsú fiatalemberek vannak visszatartva a tudomány képzésétől, ami nem lehet érdeke a magyar államnak. A Matica eddig sem foglalkozott és ezentúl sem kíván politikával foglalkozni.

Reméljük, hogy a magyar demokrátiás kormány nem fog kifogást emelni a Matica működésének újból való megkezdése ellen. A Matica vezetése ma is a legmegbízhatóbb kezekben van, amit Dungszyrsky Gedeon dr. egész eddigi működése igazol. A Matica vezetősége tehát sürgősen érintkezésbe fog lépni Jakabffy Gyula főispánnal, mint kormánybiztossal, akiről feltételezi, hogy az igazgatóság kérelmét pártolól fogja felterjeszteni a kormányhoz.

Nyugt levél és kérclem a város iskólájához!

Ferkertek bennünket a következő közlésére:

A magas tanügyi kormány, valamint városunk érdemes főispánja és polgármestere egyaránt lelkére és szívére köti a nagyközönségnek, hogy a közeleddi tél szenvedéseinek enyhítése okából akár ruha és pénzüdományokkal, akár pedig keze munkájával igyekezék kiküldetésük szerint meghozni a szükséges ártózatot a frontokon szenvedő, hős katonák és az itthon szenvedő, elhagyott családok, árvák és özvegyek lántr.

Mint intézkedések anyagilag nem tehetünk sokat a szívhez szóló szótól valóvárártására, mert sem azok sem munkáink nem igen rendelkeznek lélekkel, amelyet a jólelkőség oltsára áldoztatni vihetnének. Amde van egy hatalmas eszközünk, amelylyel csodákat művelhetünk, ha vele bányi tudunk: a reánk bízott sok gyermeknek nemes, jó szíve, amely mindenkor megnyílik a nevelő tanár kérő szavára, ha megfelelő módon tárjuk fel előtte a segítség szükségét. — sőt megnyitja a szülő szívet és egyuttal erősbejét is a jólelkőség gyakorlására, — így azután közvetve módunkban áll sok könnyet lefolytathatni, sok sajnó sebre gyógyító balzsamot szőni.

Nos igen tisztelt Kartársaim, szegény hős katonáink sok szenvedését fogjuk enyhíteni, ha a szívet megnedvítő szótól nyomán téll holmior, meleg harisnyáról gondoskodunk a számukra; kérdésünk tehát az: basszanak a tanártestületek az ifjúságra, hogy mindenki hozzon, amennyit tud, kötőfontól vásárlás céljára. Iskolánként gyűjtsenek pénzt s vegyenek azon minél több jónalat a városházban (ára kg.-ként 21 K) mi is gyűjdtünk már vagy 12—15 kg ra valót és azután küldjük el a fonalat intézetünknek, esetleg más leányiskolának is, a mi kis leányaink nagy buzgalommal feloldozzák a küldött anyagot, szíve-

sen kötnék jó meleg harisnyát, keztyűt, sájt a szegény, didergő honvédöknek, akik a tél vinaral között halás szílvél fognak gondolni jól-veleikre. Hozzáteszük még, hogy „készeresen ad, aki gyorsan ad”, ne késsenek tehát jótékony adakozásalkal, hogy mi is minél hamarabb lássunk munkához s minél hamarabb juttassuk el a kész holmit a máris hóval borított vidékekre. Könyörüljön mindenkinek a szíve és tegye mindenki, amit édes hazánk iránti szeretetünk és nehéz időkben tőlünk követel, ránk parancsol.

Ujvidék, 1917. okt. 27.

N. Nemessányi Adél
áll. polg. leányisk. igazgató.

A vasut szarkái.

Kisegítő fékezők, katonák és ifataikoruak tolvajbandája.

Ismeretesek azok a rémes állapok, amelyek már régebb idő óta a vasuti áruszállítások és személypogdgyások biztonságát veszélyeztetik. Miután a vasut állandó, kipróbált munkásai nagyobbára hadbavonultak, értelem és megbízhatatlan elemeket volt kénytelen alkalmazni, akikben a kedvező alkalom azután azonnal felbuzsított és kifejlesztette a tolvajhajlamot, ami ma már szabadon tombol minden vonalon és minden pályaudvar valóságos bakonyerdővé vársított.

Holler Jakab detektív ma egy 19 esztendőes ujvidéki tolvaj kisegítő vasuti fékezőt fogott el, aki azután hogy a maga bőrét ezzel lehetőséggel megmentse egy egész jölszervezett vasuti tolvajbandáról rántotta le a leplet Vészy Elek h. főkapitány elől tett vallomásaiban. A vasut szarkáinak tolvajbandájához kisegítő fékezők, munkára beosztott katonák és ifataikoruak, egészen gyermeket bűnözők tartoznak. Ez a banda veszélyezteti már hónapok óta Ujvidéket és környékét a vasuti szállítások épségét és biztonságát. Most remélhetőleg az egész banda hamarosan hurokra fog kerülni és ezzel végre-valahára megszűnnek a folytonos vasuti fosztogatások okozta és már teljesen fűrhetetlen állapotok.

Ez a 19 éves vasuti fékező több társával India pályaudvaron feltört a 981 és tehervonat egyik kocsját és egy láda dohányt lopott el. A drága dohányt a féken behozták Ujvidékre, hol a vasuti bejáratnál levő mocsárba rejtették el, majd eladták egy „Etel néni” nevű közismert orgazdatőnöknek.

Egy másik kocsból két láda fűgét loptak el, mert leginkább az ilyen ritka, finom és nagy keresletnek örvendő elikkre bukkant a tolvajok, mint a dohány és a fűge. De azért egyéb közönségesebb szállítmányokat sem vettek meg, sőt ellenkezőleg, ellopak mindent ami csak a kezük ügyébe került. A 19 éves vasuti fékező állandóan egy pöcsövel járt az inge alatt, hogy legyen mivel a szállítmányokat felszegelni és azt mondja, hogy ezt mások is így csinálják, az összes barátal.

A fínak egészen csunya és apró vérték is terhelik a lelkét, mert szarkatermészetle sohasem tudta magát megtagadni. Zimonyban például két skatulya cigarettapapírost lopott el egy szegény, alvó katonától. Egy

katonai autóról acetylenlámpákat loptak. A banda egyik tagjának lakásán pedig katonai cizmákat találtak a házkutatás alkalmával az ujvidéki rendőrség közegei.

Ma délután öt egész apró, 8—10 éves gyereket hajtottak be az ujvidéki rendőrség folyosójára. Ezek is értékes, használható tagjai voltak a tolvajbandának...

HIREK.

Justh Gyula emlékének.

Kevely, szabad magyar, királyi gőgü, De fajod, neped és a fényes álmok Hódoló, harcos, hőrs alázatos, Nagy temetése idején mentel el.

Vajjon a hatalé békült szíven ütött? S nem azt modtat-e nincsen mit kérem [resmen Világok csut mulását nezni meguntam S uj világokra, uj kincéket lessek?

Fajod és néped rogadozó labba! Az Ur csodáért már nem is szitkozódik, Nem imádkozik, önvére e vad partján Tárja az utolsó hidfőt.

Jaj, hátha azért mentél, Mert megindulván a Föld, Tenger és Jász Eger!

Megindulnak mi is mind te utánad Magyar harcokat más csillagon kevégi.

ADY ENDRE.

Szele Róbert dr. Ujvidéken. Szele Róbert dr. szegedi kir. tanterületi főigazgató ma a hatáskörébe tartozó ujvidéki középiskolák megvizsgálására Ujvidékre érkezett.

Halálhíradások. Titről jelentik: Nagy Béla titeli állami polgári iskolai tanár hosszú és fájdalmas szenvedés után, életének 46-ik, működésének 22-ik és házasságának 8-ik évében e hónap 26-ikán este meghalt. Felesége szül. Vidka lonka, két kiskoru gyermeke: Ilonka és Béla, továbbá a szélesőrű rokonság gyászolja az elhunytat. A titeli állami polgári iskolai tanestület külön gyászjelentést adott ki a fiatal elhunyt tehetséges kollégájáról. Temetése vasárnap délután 2 órakor megy vége. Az elhunytat mint tankönyvtörő és a tanügyi lapok munkatársát is sokan gyászolja. — Titről jelentik: Vigh Aladár volt titeli, jelenleg alibunári jársbírósi végrehajto, hosszas szenvedés után, 55 éves korában a nagybecskerek körházban meghalt. Fla, Vigh Béla segédgyőzö atyját gyászolja az elhunytban.

Kitüntetett gyári munkás. Metzger Jakab szesgyári munkás, aki a Königstädler Testvérek szesgyárában van alkalmazva hosszú idő óta folyólatot érdemes ipari munkájáért a kereskedelmi miniszterfő elismerő oklevelet és 100 kor. pénzjutalmat kapott. Az okmányt és a pénzt a kitüntetettnek, holnap, vasárnap délelőtt 9 órakor fogják az Ipartestület hivatalában ünnepélyesen, munkásársai jelenlétében átnyujtani. A kitüntetett munkás ünnepélyen mindenkit szívesen látnak.

Aki sértest akar jelentkezzen. A város gazdasági ügyosztálya főlhívja mindazokat, akik maguk nem hiszhatnak sértestet, de azt akarják, hogy a város hízalajlon nekik, hogy október 30-ig váltásnak igazolványt és jelentkezzenek a közlemezési hivatalnál.

Virágot a katonasírokra. Közledek ismét haloítak napja, amikor fájó emlékezéssel a szívünkben kizarándokolunk a temetőkkbe, leróni a hála és a kegyelet adóját a halottak iránt. Megemlékezésünk jelöl virággal hintjük be szeretetünk sírját. A hangtalan, megnyugvó hervadással tél ősz minden virág ékessége odakerül a sírhantokra, hogy tolmásoknál szívünk kegyeletes érzelmeit. Haloítak napja alkalmával ne feledkezzünk meg azokról sem, akikről a világháboru a legrágóbbat, az életüket, köveleite áldozatul. A róluk való megemlékezés szent kötelességünk. A hősök, akik drága hazánkért, annak jobbtléért, a mi nyugalomkért ontották verejtéküket, vértüket, minden tiszteletünkre, halánkra, kegyeleteinkre méltók. Ez a sírjaiknak sem szabad virág nélkül maradni.

Rekvirálják a hagymát és a káposztát. Ma érkezett meg a város gazdasági ügyosztályához Hadik János gróf közlemezési miniszter távirati rendelkezése, amely az Ujvidék város törvényhatóságának területén található hagyma és káposztamennyiségek lefoglalását rendel el. A magánházartások is kötelesek hagyma és káposzta feleslegeket bejelenteni és felajánlani. Hogy saját szükséglet címen mennyi tartható vissza, azt holnap ülésén fogja a város gazdasági munkabizottsága megállapítani.

Megszökött a papucosinas. Az Ujvidéki Hirlap jelentette, hogy az ujvidéki rendőrség egy fiatal-kora dacára máris nagystílű betörőt fogott el egy papucositanonc személyében, aki amellett, hogy végigrabolta az egész országot, még arról is nevezetes, hogy eddig mindig sikerült neki mindenféle rendőrség karmai közlül megszöknie. A papucosinast most sem hagyta cserben ez a tehetsége: ma éjszaka megszökött a rendőrségi fogdából. Ez már a hatodik széksése. Előzőleg az ujvidéki kir. ügyesség fogházából háromszor, az északi rendőrségtől és a lugosi fiatalkoruak fogházából szökött meg.

Libákat loptak. Ruzicska József dunaparti vendéglős kamrájából az éjszaka ismeretlen tettes 3 darab sovány libát, összesen 80 korona értékben ellopott. A libátolvajt keresi a rendőrség.

Tea, Rum, Cukor! A hallatlan magas tea árakra a teljes cukor és rum hiányra valóságos áldás a Klein Drogeriában kapható Kossuth Lajos-utca 25. Teaurum cukorral, mellyel egy adag kész tea 17 fillérbe jön. Ügyeljen a házszámra.

Buvárhajók ujjab sikere.

Berlin, okt. 27. (Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Wolff-ügynőkség jelenti: A tengeralattjárók tevékenysége az Anglia körül elzárt területen újjában 5 gözöst és egy vitórúdást eredményezett.

Osztrák-magyar esti jelentés.

Sajtóközlés, okt. 27.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Délnyugati hadműveleteink ma is jelentékeny előhaladást tettek.

Közlözik a lakosság Pétervárról.

Rotterdam, okt. 27.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Reuter-ügynökség jelenteti Pétervárról: A lakosság megkezdte a főváros kiürülését.

Kiadótulajdonos: Ujvidéki Hírlap
lapkiadó és nyomdai részvénytársaság.

Nyílttér***Köszönetnyilvánítás és Bucsu!**

A tekintetes városi főorvos és városi orvos uraknak ez utón mondom bucsút és hálas köszönetet sok esetben tapasztalt pártfogásuk és becses támogatásukért, melyben engem sok évi működésemben részesítettek továbbá a város és környéke mind jóakaróim és betegjeimnek, ahol kötelességem mindig legjobb tudásommal teljesítettem.

Mivel házasságra lépek és vidékre (Csengőd) távozom, bucsút veszek és további működéscmet megszüntetem, tartanak meg továbbra is kedves emlékekben, ahogy magam is mindig csak hálaival fogok rájuk emlékezni.

Teljes tisztelettel!

őzv. Horváth Lajosné

II. ker. városi születésű.

* Az ezen rovatban közöltékek nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Az Ujvidéki Hírlap telefon-száma. Az Ujvidéki Hírlap telefontelefon-száma a következők:

Szerkesztőség: 400 szám.
Kiadóhivatal: 180 szám.

PESTI HIRLAP

utcai elárúsítására
vállalkozó asszo-
nyok és leányok

AZONNAL

felvételnek az

Ujvidéki Hírlap

kiadóhivatalában.

APRÓ HIRDETESEK.

Társasági utasítás 10 szögletű karnak. Minden szöglet 25 fillér. Vasárnap és ünnepnap 30 szögletű karnak. Apró hirdetések előre fizetendők. Apró hirdetésre az előző levelekre a korábbi közlőlap felírásának megfelelően a hirdetői díjat. Nyílttér sorozatánál 2 korona. Telefon 180.

Ujvidékre helyezett pesti fiu egy fiatal, intelligens, csinos hölgy ismeretséget keresi társaiság és megymás céljából. Leveleket a kiadóhivatalba. „Dorozsmai szélmalom” jellegre kerek.

Egy éjjeli ör és napizások al-
landó foglalkozást nyerhetnek jelen-
lenkezt Hubert és Keller fakeszek-
dőkénl.

Jókarban levő gramofon megve-
teleire keresetlik. Cim a kiadóban.

Béjárónó keresetlik. Cim a kiadó-
hivatalban.

Egy sötéttek notesz elveszett. Be-
csületes megtalálóját keretik a
Grand Hotel főnökének átadni 10 ko-
rona jutalom ellenében.

Minden házasszony büszkege,
hogy lakásában nincsen poloska,
de ezt legtöbb esetben csak úgy érte
el hogy bizalommal fordult eziránt a
Klein Drogeriához Kossuth Lajos-
utca 25. szám.

Csizma alig használt eladó. Cim
a kiadóban.

Elegáns modern különbjéjratu butorozott
utcai szoba villanyvilágítással azon-
nalra kerestetik. Ajánlatokat ár megjel-
léssel a kiadóba kerek.

Zsuzsólé! Megkaptad-e a Heveleimet?
Írj. Sokszor csókol szeretőd Hugod.

Hivatalnoknő

ki önnállanóan könyvelni
valamint magyarul és né-
metül levelezni tud állást
nyerhet. Ajánlatokat fizeté-
si igények megjelölésével
„főnök helyettes” jellegre
a kiadóhivatalba kérem.

TIVOLI

október 28-án
Vasárnap.

Egyenes uton**egyedül**

rendkívül finom és mo-
dern társadalmi dráma
4 felvonásban.

ÉRTESÍTÉS.

Gyönyörű kivitelű modern
képek csakis műtermekben
készülnek a legszebben és leg-
olecsóbban. Rossz és régi kép
után is élethű nagytásokat
készítek.

Szíves pártfogását kérem

Futosevits

lényképész.

Ferenc József tér 2.
(Szerb-Matica épülete)

APOLLO

október 26., 27. és 28-án
Péntek szombat vasárnap

Az Eden szigete

dzsungeldráma 3 felv.

Acsereházasság

vigjáték 3 felvonásban.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

Szép 6 éves Buscus

van eladó, 100 darab

20 kr. és máz-virág.

Kamenici-ut 21. szám.

Pályaudvarral szemben

Ids. Barfusz Edénéli.

Nincs rongyos harisnya!

Hozza rongyos harisnyáját és ki-
fogástalan tejjel lesz oltatva, hogy
felcipőben is hordhatja és fizet
páronként 1 K 60 fillért.

Minden párhoz egy darab harisnya
adandó javítványra. — Csak
tiszta és mosott lesz elfogadva.
Gyűjtőhely Ujvidék, Délbácska és
Szerem-megye részére

HEXNER FRANCISKA
kézimunka üzlet Ujvidék, Kossuth
Lajos-utca 43. szám.

EXHUMÁLÁS

és elszállításra vonatkozó engedély valamint a mérsékelt fuvar-
engedmény kieszközölésre és keresztfelvitelre megbízásokat
elvévállal jutányos árbán

HUNWALD ZSIGMOND

Hullaszállítási vállalata, II. Rákóczi Ferenc ut 61. szám.

Telefon Interurbán 185. szám.

Gép- és hengerolaj

gépzsír, karbolineum valamint kőszén kátrány
minden mennyiségben kapható

Komlós Bélánál

Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 43. (Örmény-utca bejárat.)

Interurbán telefon: 391. szám.

Eladó birtok.

Jász-Nagy-Kun-Szolnok-megyében Kunhegyes és Tisza-
szentimre között Kunhegyes vasútállomástól 3/4 órára könt
mellett 380 kishold a 1100 □-el tanya épületekkel, do-
hánypajtákkal prima föld a 3000 koronájával eladó.

Értekezhetni a feltételekre

Dr. Schneer Soma ügyvédnél

Nagyvárad Kossuth-utca 8.

Ingatlanok eladása.

ELADÓ Ada és Mohol községgel szemben Bácskában a Tisza hán-
tálatán, két kilométernyire az állomástól 600 hold egyvire tartozó földbirtok.

Az illető földbirtok két pusztára oszlik felszerelve minden modern
meléképülettel. Az egyik major 413, a másik pedig 277 hold kiterjedésű és
a meléképületek mellett egy-egy lakható kastély áll.

A földbirtok biztos minden áradással szemben a minőség tekintet-
ében egy Bácskában mint az ország többi legtermékenyebb vidékén a leg-
előcsők között áll.

A föld ára holdonként 3400 de gyors elhatározásnál előnyös árenged-
mény. A föld egy része parcellázható és jól eladható.

Gyors ajánlatok

Forgalmi Részvénytársaság

Ujvidék Kossuth L. - u. 37 címére küldendők. Sürgönycim Forgalom. Telefon 297.

Fizetési feltételek előnyösek, mert egy millió előnyös kölcsönt lehet kapni.